

I Henhold til det anførte indstilles til Tingets Beslutning:

at det den 21. September d. A. i 4de Landstingskreds foretagne Valg af Gaardejer P. Lund Koefoed til Landstingsmand kasseres,

at der vil være at foretage nyt Valg ved de samme Valgmænd og Vælgere af en Landstingsmand i den nævnte Kreds, og

at dette Valg overensstemmende med Grundlovens § 40 vil være at foretage efter Reglerne om Forholdstalsvalg i Valglovens §§ 82—84, saaledes at den, der ved Valget opnaar de fleste Stemmer, erklæres for valgt.

Et *andet Mindretal* (Goos og Johnsen) deler den Mening, at den i Valglovens § 85 givne Regel om Fremgangsmaaden, naar i en Landstingskreds kun eet Valg skal ske, ikke er stemmende med Regelen i Grundlovens § 40, at Valgene af Landstingsmænd ske efter Reglerne om Forholdstalsvalg, fra hvilken Bestemmelse Grundloven ikke gør nogen Undtagelse. Den Forudsætning, der under Forhandlingerne om Valgloven 1867 udtaltes af Ordføreren for Landstingets Udvalg, at Forholdstalsvalgmaaden i saadanne Tilfælde ikke *kan* komme til Anvendelse, er efter vor Mening fejlagtig, omend efter den gængse Forestilling om denne Valgmaade og dens Rækkevidde forstaaelig. Men vi kunne ikke erkende, at Landstinget, om det maatte hylde denne vor Opfattelse, er beføjet til af denne Grund at erklære det i 4de Landstingskreds stedfundne Valg, ved hvilket Valglovens § 85 er fulgt, for ugyldigt. Lovgivningsmagten er, ved at give Regelen i Valglovens § 85, gaaet ud fra, at Forholdstalsvalgmaaden er uanvendelig i Tilfælde, hvor kun een skal vælges, og at Kravet i Grundlovens § 40 derfor ikke omfatter disse Tilfælde. Dette er ikke blot sagt af Landstingsudvalgets Ordfører i 1867, men er ligefrem givet derved, at Lovgivningsmagten, hvis enkelte Faktorer selvfølgelig ere og føle sig bundne ved Grundloven, ellers ikke vilde have ved-

taget den i Valglovens § 85 givne Regel. Saa længe Lovgivningsmagten lader Valglovens § 85 bestaa, vedkender den sig ogsaa hin Forudsætning for dennes Regel. Kun ved Bestemmelsens Ophævelse kunde Lovgivningsmagten give en modsat Opfattelse gyldigt Udtryk. Saa længe dette ikke er sket, kan ingen enkelt Faktor i Lovgivningsmagten lægge en anden Opfattelse end den, som er den samlede Lovgivningsmagts, til Grund for sine Beslutninger. Den Betragtning, at Landstinget ved at bedømme Gyldigheden af sine Medlemmers Valg, ikke handler som Deltager i Lovgivningsmagten, og at det, i sin Egenkab af Dommer over hint Spørgsmaal, ikke skulde være bundet ved den Opfattelse, det har gjort gældende i sin Egenkab af Lovgiver, finde vi ikke holdbar, først fordi det vilde være temmelig fornuftstridigt, om den samme Myndighed skulde kunne udøve to statsretlige Beføjelser med indbyrdes modsigende Resultater, og dernæst fordi de to Beføjelser i Virkeligheden ikke kunne holdes fuldstændigt ude fra hinanden. Ved i nærværende Tilfælde at kassere det stedfundne Valg vilde Landstinget samtidig, under stiltiende Trusel om ellers atter og atter at ville forkaste Valget, paalægge Valgbestyrelsen at følge en anden Fremgangsmaade end den af Lovgivningsmagten i Valglovens § 85 foreskrevne. Men til at foreskrive noget saadant har ingen enkelt Deltager i Lovgivningsmagten, men kun den samlede Lovgivningsmagt Ret, nemlig ved en ny Lov.

Vi indstille af de anførte Grunde, at Valget af Gaardejer P. Lund Koefoed godkendes.

Et *tredie Mindretal* (P. G. C. Jensen) deler ikke de foran fremsatte Anskuelser om, at Valget i 4de Landstingskreds er i Strid med Grundloven. Forholdstalsvalgmaaden har til Formaal at sikre *Minoriteter* af Vælgerkorpset en vis Adgang til at sætte Valg igennem, naar der skal vælges 2 eller flere Personer. Men der kan aldrig blive Spørgsmaal om at give